

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a Kajtár Takács Hegymegi-Barakonyi Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda (1051 Budapest, Dorottya u. 6.; ügyintéző ügyvéd: dr. Hegymegi-Barakonyi Zoltán) által képviselt **Intrum Justitia Zrt.** (1139 Budapest, Károly u. 4-6.) I. rendű, és a Kajtár Takács Hegymegi-Barakonyi Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda (1051 Budapest, Dorottya u. 6.; ügyintéző ügyvéd: dr. Hegymegi-Barakonyi Zoltán) által képviselt **Intrum Justitia Kft.** (1139 Budapest, Károly u. 4-6.) II. rendű felpereseknek, a dr. Dudás Gábor Ügyvédi Iroda (1011 Budapest, Iskola utca 38-42. A. ép. I/6., ügyintéző ügyvéd: dr. Dudás Gábor) által képviselt **Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság** (1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 22/C.) alperes ellen, adatvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat (hivatkozási szám: NAIH/2015/21/20/H.) bírósági felülvizsgálata iránt indított perében meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A bíróság a felperesek keresetét elutasítja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 100 000 (Százezer) forint perköltséget. Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 120 000 (Százhuszezer) forint perköltséget.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, fejenként 30 000 (Harmincezer) forint kereseti illetéket az I. és II. rendű felperesek az adóhatóság külön felhívására az állam javára kötelesek megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek elsősorban a banki, közüzemi és telekommunikációs szektort érintően követeléskezeléssel, kintlévőségek (tartozások) behajtásával foglalkoznak. Az I. rendű felpereshez a személyes adatok engedélyezési szerződés alapján kerülnek átadásra, egyes részfeladatait pedig megbízási szerződés alapján alvállalkozókra delegálja, mely alvállalkozók az I. rendű felperes által kiadott kézikönyv (a továbbiakban: Kézikönyv) alapján járnak el. A II. rendű felperes megbízások alapján végzi a perbeli tevékenységét. Az I. és II. rendű felperes is call-centert működtet, és közös informatikai rendszert (INCASSO) használ.

Az alperes 2014. január 18. napján az információs önrendelkezési jogról és az információ

szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 60. § (1) bekezdése alapján adatvédelmi hatósági eljárást indított az I. és II. rendű felperesekkel szemben. A hatósági eljárást megelőzően az alpereshez panaszbejelentések érkeztek, melyben a panaszosok a felperesek tartozásbehajtási „módszereit” – többek között – a tartozásokkal kapcsolatba nem hozható harmadik személyek megkeresését kifogásolták. Az alperes többszöri nyilatkozattételre felhívás, adatkérés (pl. hangfelvételek bekérése, adatbázis vizsgálata), különböző dokumentumok (követeléskezelési szabályzat, panaszkezelési tájékoztató, adatvédelmi szabályzat, alvállalkozók listája, Kézikönyv, megbízási és engedményezési szerződések, oktatási anyagok), helyszíni szemle és szakértő kirendelése útján vizsgálta a felperesek követeléskezelési eljárását, és a lefolytatott eljárás eredményeként hozta meg a perben felülvizsgált 2015. június 15. napján kelt, NAIH/2015/21/20/H. számú határozatát, melyben a felperesek jogellenes adatkezelését megtiltotta akként, hogy előírta az inaktív adatok felismerhetetlenség biztosításával történő törlését (1. a) pont). Előírta továbbá az adósnak nem minősülő harmadik személyek jogalap hiányában kezelt személyes adatainak törlését, a „szomszédolási” és „szomszédhívási” gyakorlat megszüntetését (1. b) pont); az adósok egészségügyi állapotáról, bűnügyi személyes adatairól gyűjtött adatok törlését, továbbá azt, hogy különleges adatokat a jövőben ne kezeljenek (1. c) pont). Az alperesi kötelezés szerint mindezen törléseket a felpereseknek ellenőrizhető módon, adatbázis szintű naplózással kell végrehajtaniuk. Az alperes előírta továbbá, hogy az adatbázisban a szükségesség és az adatminimalizálás elvének megfelelően csak a követelésbehajtás teljesítéséhez elengedhetetlenül szükséges adatkör szerepeljen (1. d) pont); végezetül, hogy a felperesek átlátható eljárási rendet alakítsanak ki, az adatkezelési tájékoztatási gyakorlatukat az Infotv. rendelkezéseinek megfelelően módosítsák úgy, hogy a jövőben megfelelő előzetes tájékoztatást nyújtsanak az adatalanyok részére a személyes adataik felvételekor, egyeztetésekor, a honlapon közzétett adósok részére szóló tájékoztatókban, valamint a rögzített telefonbeszélgetés megkezdésekor (1. e) pont). Az alperes az előzőeken túl az I. rendű felperest 8.000.000,- forint adatvédelmi bíróság és 137 881 forint eljárási költség, a II. rendű felperest 9.000.000,- forint adatvédelmi bíróság és 452 628 forint eljárási költség megfizetésére kötelezte.

Az alperes a felülvizsgálni kért határozatában az adatkezelői és adatfeldolgozói minőség vizsgálata kapcsán az Infotv. 3. § 9. pontjára, és az Adatvédelmi munkacsoport 1/2010. Véleményére (a továbbiakban: 1/2010. Vélemény) hivatkozott, és rögzítette, hogy az adatfeldolgozás fogalmi körén belül csak az a tevékenység fogadható el, ahol az adatkezelő érdemi döntést nem igénylő tevékenységelemeket ruház át az adatfeldolgozóra. Az adatfeldolgozó az 1/2010. Véleményben meghatározott fogalmi körén addig nem terjeszkedik túl, amíg a feldolgozás módjának meghatározása az adatfeldolgozó részéről csak technikai és szervezeti kérdéseket érint. Az alperes az I. rendű felperes tekintetében megállapította, hogy engedményezés esetén egyértelmű a követeléskezelő adatkezelői minősége, mivel az engedményes a döntést hozó, a követelés jogosultja. A II. rendű felperes esetében azonban a megbízási jogviszonyt illetően vizsgálandó, hogy az Infotv. 3. § 9. pontja értelmében adatkezelőnek csupán a megbízó, azaz a követelés jogosultja tekinthető-e vagy az általa megbízott követeléskezelő is. Az alperes ennek vizsgálata kapcsán kiemelte, hogy az Infotv. 10. § (3) bekezdése értelmében, az adatfeldolgozó az adatkezelést érintő érdemi döntést nem hozhat. Figyelemmel pedig arra, hogy a felperesek az eljárás során akként nyilatkoztak, hogy az I. rendű felperes adatkezelőnek, a II. rendű felperes pedig a megbízási szerződéstől függően adatkezelőnek vagy adatfeldolgozónak minősül, ennek alapján az alperes a vizsgálat alá vont megbízási szerződések szerint értékelte, hogy a II. rendű felperes adatkezelőnek vagy adatfeldolgozónak minősül (határozat 16. oldal), és az alábbi megállapításokat tette: Ad1. A „Megbízási szerződés kétes követelések behajtása vonatkozásában” megnevezésű szerződésminta alapján átadott adatok (így pl. ügyfél azonosítót, nevet, címet, elérhetőséget, a tartozás összegét, a számlaszámot, a számla keltét, lejáratát, valamint összegét) az adós teherviselő képességének, jövedelmi, vagyoni helyzetének felméréséhez sok esetben nem elegendők, melynek okán a II.

rendű felperes egyéb adatok gyűjtését is végzi (pl. az adós életkörülményének, egészségi állapotának felmérésére, a fizetési hajlandóságot befolyásoló tényezők feltérképezésére). Az alperes kiemelte, hogy a „Követeléskezelő ügyintézőire vonatkozó képzés” szabályozása szerint: „a követeléskezelők belső szabályzatban rögzítik, hogy az egyes szerződéstípusból származó követelésenként mely, az adós teherviselő képességére vonatkozó információkat, milyen módon és formában kérnek be az adóstól”. Mindezek alapján az alperes megállapította, hogy a követeléskezelő maga jelöli ki az általa szükségesnek tartott adatkört a követelés sikeres behajtása érdekében, meghatározza az adóstól bekért adatokat, amely eljárás az adatkezelői pozíciót erősíti meg. Ad2. A vizsgált megbízási szerződések legnagyobb százalékában rögzítették, hogy a II. rendű felperes „saját hatáskörben, a Megbízó utólagos tájékoztatása mellett” maga határozza meg a részletfizetés lehetőségét, és a behajtási folyamatból az is egyértelműen megállapítható, hogy a részletfizetés lehetőségét alátámasztó személyes vagy különleges adatok köréről is a II. rendű felperes maga dönt, amely szintén az önálló adatkezelői minőségére utal. Ad3. Az általános megbízási minta szerint a II. rendű felperes a megbízás teljesítése érdekében más közreműködőt vehet igénybe, melynek kiválasztásáról önállóan dönt. Ad4. A II. rendű felperes az adósok személyes adatait a megbízók követelésének behajtása mellett, a saját bevételét képező egyéb díjak (adminisztrációs díj, külön adminisztrációs díj, kezelési díj) behajtására is felhasználja, a költségeit tehát anélkül terheli az adósokra, hogy velük bármiféle jogviszonyban lenne. Mindezekből a megállapításokból az alperes azt a következtetést vonta le, hogy a II. rendű felperes esetében három esetet lehet megkülönböztetni: adatfeldolgozónak minősülhet, amikor csupán technikai jellegű, érdemi döntést nem igénylő, illetve nem engedő feladatokra kap megbízást; amennyiben a megbízás során önálló döntési lehetősége van, akkor az Ad1-Ad4. pontokban részletezettek szerint adatkezelőnek minősül, a harmadik esetben pedig a II. rendű felperes a saját követelése behajtása érdekében lép fel, amely esetben adatkezelőnek minősül. A határozat rögzíti, hogy ezen általános megállapításokon túl az egyedi szerződésekre megállapítást nem tesz.

Az adósok személyes adatainak kezelése kapcsán az alperes vizsgálta az Infotv. 4. § (2) [célhoz kötöttség és szükségesség] bekezdésében foglaltak érvényesülését, és a kirendelt szakértők szakvéleményei (3/2014.; 012/2015.) alapján megállapította, hogy a felperesek adatállományában az adósok egészségi állapotára, bűnügyi különleges személyes adataira vonatkozó különleges adatok is megtalálhatók, így pl. az I. rendű felperes vonatkozásában: „Végső stádiumban lévő rákbeteg.”; „Ügyfél beteg, rákos és nincs lába.”; „Ügyfél mozgásképtelen a szomszédok szerint.”; a II. rendű felperes vonatkozásában: „Ügyfél börtönben ül, 19 évet kapott pedofília miatt (...)”; „3 éve gyilkosságért börtönben van.”; „A szomszéd elmondása alapján ügyfél már évekkal ezelőtt elköltözött, címen a szülei laktak, most albérletbe kiadta a testvére, ügyfél állítólag börtönben van.”. Az alperes az Infotv. 3. § 3. b) pontjára hivatkozással megállapította, hogy mind az egészségügyi, mind a bűnügyi adat különleges személyes adatnak minősül, amelynek jogszerű kezeléséhez törvényi felhatalmazás, vagy az érintett írásbeli hozzájárulása szükséges, mely utóbbi is csak abban az esetben jogszerű, ha az adatalany mindenre kiterjedő előzetes tájékoztatásán, informált beleegyezésén alapul. Az alperes megállapította, hogy ezen adatalanyok esetében nem bizonyított a hozzájárulás megléte, továbbá azokban az esetekben, amelyeknél az információ forrása nem is az adatalany, a hozzájárulás meglétét még vélelmezni sem lehet. Az alperes a személyes adatok kezelése körében megállapította azt is, hogy a személyi azonosító rögzítésére is lehetőség van, mellyel kapcsolatban kiemelte, hogy az engedményezés útján vásárolt követelés esetében az adatkör tartalmazhatja a személyi azonosítót, azonban ezen adat kezelése nem egyeztethető össze az adatminimalizálás elvével, az készletező jellegű, érvényes hozzájárulás, illetve érvényes írásbeli hozzájárulás nélküli gyűjtésük az Infotv. 4. § (2) bekezdésébe, és 5. § (2) bekezdés a) pontjába ütközik. Az alperes a felperesek által hivatkozott, a PSZÁF 14/2012. (XII. 13.) ajánlásával (a továbbiakban: PSZÁF ajánlás) kapcsolatban – amely a követeléskezelők számára előírja az adósok

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
13.K.32.819/2015/16.

vagyoni, jövedelmi helyzetének felmérését – hangsúlyozta, hogy az nem minősül jogszabálynak, nem ad(hat) felmentést az adatminimalizálás elvének érvényesülése alól.

Az előzetes tájékoztatás vizsgálatával kapcsolatos határozati megállapítás szerint, a hozzájárulás legfontosabb fogalmi eleme, hogy a hozzájárulás megfelelő tájékoztatáson alapuljon (Infotv. 3. § 7. pont). Az alperes megállapította, hogy a vizsgált adatkezelés során nem teljesül az Infotv. 20. §-a által megkívánt megfelelő tájékoztatás követelménye. E körben rögzítette, hogy az első írásbeli kapcsolatfelvétel során az adós nem kap arról tájékoztatást, hogy az összes tartozásából mely összegek képezik az I. rendű felperes, és melyek a II. rendű felperes követelését, így az adatalany olyan hozzájáruló nyilatkozatot ír alá, amelyből nem derül ki, hogy melyik cég adatkezeléséhez adja a hozzájárulását. Megállapította továbbá, hogy az adós nem kap egyértelmű tájékoztatást arról, hogy a honlapon fellelhető „Minta Fizetési felszólító levél – Intrum Justitia Kft.” elnevezésű dokumentumban szereplő „Válasznyomtatvány” és „Minta Fizetési felszólító levél – Intrum Justitia Zrt.” elnevezésű dokumentumban szereplő „Válasznyomtatvány-Részletfizetési kérelem” formanyomtatványon kért adatok közlése kötelező vagy sem. Az adósokkal folytatott telefonbeszélgetések kapcsán kiemelte, hogy az adatkezelés jogalapjáról a meghallgatott telefonbeszélgetések, valamint az ún. „Hívás norma”-ban részletezett gyakorlat során sem kapnak az adatalanyok tájékoztatást. A telefonbeszélgetések során azonban az ügyintéző által kért adategyeztetés alkalmas arra, hogy az adósokban azt a benyomást keltse, hogy a kért adatok közlése számukra kötelező. Az alperesi álláspont szerint az előzetes tájékoztatás kötelezettsége úgy lenne teljesíthető, ha a beszélgetés kezdetén, amikor a rögzítés tényéről tájékoztatják az adóst, akkor arról is tájékoztatnák, hogy az adatkezelésről további információt melyik weboldalon, illetve melyik menüpontban kaphat. Az ügyintézők számára pedig nem csak a kimenő hívások esetében szükséges szabályzatot alkotni, de a bejövő hívások esetében is rendelkezni kell arról, hogy az adós és a követelés beazonosítására vonatkozóan milyen adatkört kezelhetnek, az adatkezelés céljára és jogalapjára kitérve. Az adósok személyes felkeresésére vonatkozóan az alperes azt állapította meg, hogy az ún. Felkeresési kézikönyvben sem szerepel az adósoknak nyújtandó adatkezelési tájékoztatás. Végezetül az alperesi megállapítás szerint az adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzatok szintén nem adnak pontos tájékoztatást arról, hogy a felperesek mely személyes adatokat kezelnek törvényi felhatalmazás alapján, és melyeket hozzájárulás alapján, továbbá a felsorolt személyes adatok köre nem teljes körű, az egyéb személyes és különleges adatokat nem tartalmazza, mint ahogyan az adatalanyok arról sem kapnak tájékoztatást, hogy mely adataik tekintetében élhetnek a törlési jogukkal. Mindezek alapján az alperes összességében megállapította, hogy a fizetési felszólítás kiküldése, a telefonhívások, a felkeresések, a weboldalon történő tájékoztatások, valamint az engedélyezéssel, megbízással, meghatalmazással átadott adatokon felül gyűjtött adatok kezelése során nem teljesül az Infotv. 20. § (1)-(2) bekezdéseiben meghatározott megfelelő tájékoztatás követelménye.

Az alperes a fentiekben túl vizsgálta a tisztességes adatkezelés elvének érvényesülését is, és a fent megjelölt szakvéleményekre alapítottnan (ld. 3/2014. sz. szakvélemény: „A helyszínen található ingatlant az ügyfél nem lakja, jelenleg a szomszédokat is nyilatkoztattam...”; „Szomszéd nem tud ügyfél kapcsán segíteni”; „nem ismerik a szomszédok az ügyfelet”; 012/2015. sz. szakvélemény: „Jelenleg senki nincs otthon, szomszéd szerint adós és felesége elváltak. Adós már nem lakik adott címen, de kérdésemre szomszéd megerősíti, hogy adóstárs Rátkai Ágnes itt lakik”; „Adós szomszédját elértem, adósé az ingatlan, de jelzalogban elúsztak, este jönnek csak haza.”; „szomszéd (kb. 500 m-re a legközelebbi ház) elmondja, üf ritkán jár haza, a kislányát a rokonok nevelik”; „szomszéd nem tudott üf.ről információt adni”) megállapította, hogy tisztességtelen az, ha követeléskezelő a követelésben nem érintett, az adós környezetében élő más személyektől gyűjt személyes adatokat az adósáról, különös tekintettel arra, hogy a követeléskezelő az adósra

vonatközoan szenzitiv, különleges adatot, pl. egészségügyi adatot, illetve deviáns életmódra való utalásokat rögzít és tart nyilván. Kiemelte, hogy az így gyűjtött adatok minősége, valóság tartalma is megkérdőjelezhető, továbbá az adatgyűjtés az adatalany személyének megítélését a mikrokörnyezetében, az érintett által ápolat vagy nem ápolat ismeretségi, illetve rokoni körében hátrányosan befolyásolhatja. Összességében az alperes megállapította, hogy a tisztességtelen, az adós személyes adatai védelméhez, illetve magánszférájához való jogát sértő adatkezelési módszereket mindkét cég alkalmazza, mellyel a felperesek megsértették az Infotv. 4. § (1) bekezdését.

Az adatkezelés jogalapja körében az alperes megállapította, hogy az I. rendű felperes az engedményezőtől átvett adatokon felüli adatok gyűjtésére és a személyi azonosító kezelésére, a jogviszonyban nem érintett harmadik személyek személyes adatainak kezelésére, illetve az adósokra és a harmadik személyekre vonatkozó egészségügyi adatok kezelésére, a II. rendű felperes pedig a megbízótól átvett adatokon felül gyűjtött adatok, a személyi azonosító, a megbízóikkal jogviszonyban nem álló harmadik személyek személyes adatainak kezelésére, illetve az adósokra és a harmadik személyekre vonatkozó egészségügyi adatok, bűnügyi személyes adatok kezelésére, továbbá az adósok adatainak saját célú kezelésére nem rendelkezik az Infotv. 5. § (1)-(2) bekezdése szerinti jogalappal, ugyanis azokhoz hiányzik az érintettek tájékozott beleegyezése. Az alperes az adatkezelés jogalapja tekintetében azt is vizsgálat tárgyává tette, hogy a felperesek eljárása során utalt-e bármi az érdekmérlegelési jogalapra, az adatkezelésüket a felperesek erre alapították-e. E körben az I. rendű felperes tekintetében kiemelte, hogy a vizsgálat időszak kezdetétől (2012. január 1.) 2013. február 21-ig a felperes adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzattal, tájékoztatóval nem is rendelkezett, továbbá az adatok kezelésének ezen jogalapját (Infotv. 6. § (1), (5) bekezdés) az adatvédelmi nyilvántartásba sem jelentette be. A 2013. február 21. napjától hatályos adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzat ugyan megjelölte az Infotv. 6. § (5)-(7) bekezdéseit, azonban azt nem tartalmazta, hogy a megjelölt jogalapokat mely adatok kezelésére, milyen esetekben és mely jogos érdeke érvényesítése tekintetében alkalmazza a követeléskezelő, a 2014. december 5. napjától hatályos szabályzat nem tartalmaz az adatkezelés céljára és jogalapjára vonatkozó tájékoztatást, ugyanakkor az I. rendű felperes adatkezelési tájékoztatójában megjelenik az Infotv. 6. § (1) és (5) bekezdésére hivatkozás. Ez utóbbi kapcsán az alperes rögzítette, hogy az I. rendű felperes a felhívására akként nyilatkozott, hogy a jogos érdeke a követelések érvényesítése és behajtása, ezen a jogalapon azokat az adatokat kezeli, amelyeket nem az engedményező adott át törvényi rendelkezés alapján, és amelynek kapcsán az adós hozzájárulásának beszerzése lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna, és amelynek kezelése elengedhetetlen. Az alperes megállapította, hogy ezen meghatározás nem áll összhangban az adatkezelési tájékoztató szövegével, amely szerint az engedményezéssel átvett adatkörökön túli új információk gyűjtésének jogalapja az érintettek önkéntes hozzájárulása. Az alperes e tekintetben hivatkozott az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/46/EK Irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 7. cikk f) pontjára és az Infotv. 6. § (1) bekezdésére, és hangsúlyozta, hogy két együttes feltételnek kell teljesülnie ahhoz, hogy az adatok kezelése jogszerű legyen, egyrészt, hogy a személyes adatok kezelése az adatkezelő, vagy az adatokat megkapó harmadik fél, vagy felek jogos érdekének érvényesítéséhez szükséges legyen, másrészt, hogy ezeknél ne legyenek magasabb rendűek az érintett személy alapvető jogai és szabadságai. Megállapította, hogy az I. rendű felperes a szabályzataiban hivatkozott ugyan a jogos érdek alapján történő adatkezelési jogalapra, de az adatkezelési jogalap alkalmazásának megkezdése előtt nem végezte el az érdekmérlegelési tesztet, így annak eredményéről sem tájékoztathatta az adatalanyokat. Ezen jogalaprak ugyanakkor az előzetes, sikeres érdekmérlegelési teszt elvégzése nélkül történt alkalmazása már önmagában is jogsértést eredményezett. Hangsúlyozta továbbá, hogy az adatvédelmi hatóságnak nem hivatalbóli kötelezettsége az érdekmérlegelési jogalap fennállásának igazolása. A II. rendű felperes tekintetében az alperesi határozat szintén azt rögzítette,

hogy 2013. február 21. napjáig nem rendelkezett sem adatvédelmi szabályzattal, sem tájékoztatóval, az adatvédelmi nyilvántartásba tett bejelentéseiben (2013. január 7. napján 14 adatkezelői bejelentést tett) nem hivatkozott a fent megjelölt jogalapra. A 2013. február 21. napjáig hatályos adatvédelmi szabályzatban anélkül hivatkozott az Infotv. 6. § (5)-(7) bekezdéseire, hogy jogos érdekét megjelölte volna, nem sorolta fel az ezen jogos érdek érdekében kezelt személyes adatokat, és azt sem, hogy mely adatokat kezel hozzájárulás, és mely adatokat törvényi felhatalmazás alapján, az érdekmérlegelési teszt elvégzéséről tájékoztatást a hivatkozott dokumentum nem tartalmaz. A 2014. december 5. napjától hatályos szabályzat a jogalapra vonatkozó tájékoztatást nem tartalmaz, az ugyanezen időszaktól hatályos tájékoztató amelyben ugyan megjelölték az Infotv. 6. § (1) és (5) bekezdését, és az adatkezelés céljaként rögzítették a követelések behajtását, egyezség kötését, az adósok egymástól való megkülönböztetését stb., de az előzetes érdekmérlegelési teszt végrehajtásának hiánya a II. rendű felperes esetében is kizárja a fent megjelöltek alkalmazásának jogszerűségét. Azt is rögzítette, hogy az I. rendű felperes Infotv. 6. § (6) bekezdésére hivatkozása irreleváns, mert az adatok felvételekor az érvényes adatalanyi hozzájárulás nem nyert bizonyítást.

A harmadik személyek személyes adatainak kezelésével kapcsolatban az alperes azt állapította meg, hogy az adatállományok vizsgálata során pl. szomszéd telefonszámát is megtalálták, ugyan inaktív állapotban, de olvasható formában. Ennek kapcsán az alperes megállapította, hogy a követelés jogosultja a hozzá jogszerűen jutó személyes adatokat felhasználhatja arra, hogy az adóst a követelés teljesítésére felhívja, de ezeket az adatokat nem kapcsolhatja össze az adós környezetében élő személyek adataival, az ugyanis az Infotv. 4. § (1)-(2), és 5. § (1)-(2) bekezdéseibe ütközik.

Az alperesi vizsgálat kiterjedt – a fent már rögzítetteken túl – az adatvédelmi nyilvántartásra abban a tekintetben is, hogy a kezelt adatok köre teljes körűen bejelentésre került-e a nyilvántartásba. Az alperes megállapította, hogy a gyűjtött adatok teljes köre nem került bejelentésre, az adatkör leírása kizárólag az ügyfél nevét, címét, telefonszámát, azonosítóját, személyi igazolvány számát, születési helyét, idejét, anyja nevét; számla adatait; adóstárs nevét, címét, telefonszámát, születési helyét, idejét, anyja nevét tartalmazza, azaz a felperesek adatkezelése az Infotv. 66. § (1) bekezdésébe ütközik.

Végezetül az alperes vizsgálta az adatbázisban alkalmazott törlési technikát, és megállapította, hogy az Infotv. 4. §-ában foglaltak nem teljesíthetők azon törlési technikával, amely alapján az ún. logikai törlés esetén az adatok halványan, de olvashatóan látszanak, ezzel ugyanis az adatkezelés nem szűnt meg.

A fenti jogsértések kapcsán az alperes indokoltan tartotta adatvédelmi bírság kiszabását, melynek során az I. rendű felperes tekintetében a jogsértés súlya vonatkozásában azt értékelte, hogy az Infotv. több rendelkezése sérült a felperesi adatkezelés során; súlyos jogsértés valósult meg azzal, hogy egészségügyi különleges adatok készletező jellegű kezelése is megvalósult, a jogsértéssel érintettek száma jelentős, hiszen milliós nagyságrendben kezel személyes adatokat; az érintett harmadik személyek száma is több százra tehető; az I. rendű felperes jogellenes gyakorlata folyamatos, ismétlődő, e körben nem merült fel arra vonatkozó adat, hogy a jogsértésekre csupán egyedi esetben, adminisztrációs tévedés, ügyintézői hiba folytán került sor, így ezt enyhítő körülményként az alperes nem értékelte; kismértékben bírságcsökkentő tételként értékelte, hogy a NAIH-1783/2013/V és a NAIH-5685/2012/V számú ügyekben a harmadik személyhez tartozó adatokat az I. rendű felperes törölte. A bírság megállapítása során az adatvédelmi nyilvántartásba történő bejelentkezéssel kapcsolatos jogsértést az alperes nem vette figyelembe. A II. rendű felperes tekintetében a jogsértés súlya körében értékelte, hogy az Infotv. több rendelkezésének megsértése megállapítható volt; súlyos jogsértésként értékelte az egészségügyi és büntügyi különleges adatok

készletező jellegű kezelését; értékelte, hogy jelentős, milliós nagyságrendű a jogsértéssel érintettek száma, továbbá több ezer személyt érint a harmadik személyekhez kapcsolódó adatkezelés; a II. rendű felperes jogellenes gyakorlata folyamatos, ismétlődő, e körben nem merült fel arra vonatkozó adat, hogy a jogsértésekre csupán egyedi esetben, adminisztrációs tévedés, ügyintézői hiba folytán került sor, így ezt enyhítő körülményként az alperes nem értékelte. A bíróság megállapítása során az adatvédelmi nyilvántartásba történő bejelentkezéssel kapcsolatos jogsértést az alperes a II. rendű felperes esetében sem vette figyelembe. Az alperes továbbá a felpereseknél kismértékben bírságnövelő tényezőként értékelte azt, hogy a NAIH-17-12/2014/H, NAIH-17-13/2014/H számú végzéseiben elrendelt zárolás cselekményének teljesítése az igazságügyi szakértő véleménye szerint sem igazolható. Figyelembe vette továbbá a felperesek jelentős gazdasági súlyát, és e körben azt, hogy a II. rendű felperes nettó árbevétele a 2014. évi beszámoló szerint 1.380.108.000,- Ft, az I. rendű felperes bevétele pedig a 2013-as üzleti évet lezáró beszámoló szerint 1.279.913.000,- Ft volt. Az I. rendű felperes körülbelül 250 ezer ügyet vesz meg 53 milliárd forint tőkeértéken, a II. rendű felperesnek évente kb. 200-250 ezer követelése van megbízási alapon, így összesen kb. 500 ezer új ügyben folytat adatkezelést, továbbá a felperesek Európa vezető követeléskezelő cégcsoportjának tagjai, a cégcsoport 20 országban, több mint 3600 munkavállalót foglalkoztat, a tulajdonos Intrum Justitia BV és a felperesek kapcsolódó vállalkozásnak minősülnek. Az alperesi megállapítás szerint figyelemmel arra, hogy a felperesek ügyszáma, bevétele közel azonos és a 3/2014. sz. szakértői vélemény szerint közös informatikai rendszert használnak, továbbá az általános adatkezelési gyakorlatuk is egyező, az alperes közel azonos mértékű bírságösszegeket szabott ki. A kiszabott bírságösszeg meghatározásakor végezetül figyelemmel volt a bírsággal elérni kívánt generál preventív célra is, mellyel a felpereseket újabb jogsértéstől való visszatartása mellett, valamennyi piaci szereplő adatkezelési gyakorlatának a jogszerűség irányába való mozdulását kívánja elérni.

A határozat ellen a felperesek keresetet nyújtottak be, melyben az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, és az alperes új eljárásra kötelezését kérték. Arra hivatkoztak, hogy az alperes a tényállás megfelelő tisztázása nélkül nyilvánította a II. rendű felperest adatkezelőnek, és állapította meg a felelősségét olyan esetekben, amikor nem a saját nevében, hanem közvetlenül a megbízó pontos utasításai szerint jár el. Ez pedig közvetlenül befolyásolja a felelősségét, hiszen adatfeldolgozóként a határozatban megállapított jogszabálysértéseket nem követhette el. Állították, hogy az Irányelvben foglaltak maradéktalanul teljesülnek a II. rendű felperes esetében, hiszen a megbízók nevében és érdekében jár el, a megbízók pedig részletes, egyedi szerződésekben szabályozták az eljárás célját és az igénybe vehető eszközöket is, így pl. a megköthető egyezség formáját, a felszólító levelek tartalmát, az adatokhoz való hozzáférést. Az 1/2010. Véleményre, az Irányelv 2. cikk e) pontjára, Infotv. 3. § 17. és 18. pontjaira és a C-230/14. sz. (Weltimmo) ügyben született főtanácsnoki indítványra hivatkozással kifejtették, hogy nem értenek egyet azon alperesi állásponttal, mely szerint az adatfeldolgozás pusztán technikai műveletek elvégzését jelenti. Arra hivatkoztak, hogy az Irányelv nem engedi meg az adatfeldolgozói minőség pusztán technikai feladatokra való szűkítését, ezért az alperes jogszabálysértően állapította meg a II. rendű felperes adatkezelői felelősségét. Mindezek alapján elsődlegesen kérték, hogy a bíróság hagyja figyelmen kívül az alperes Irányelvvél ellentétes értelmezését, és tekintse úgy, hogy a II. rendű felperes a megbízási szerződések vonatkozásában adatfeldolgozónak minősül, másodlagosan kérték, hogy a bíróság előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezzen az Európai Unió Bíróságánál abban a kérdésben, hogy úgy kell-e értelmezni az Irányelv 2. cikkének e) pontját, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, melyet az Infotv. 3. § 17. és 18. pontja tartalmaz, amely az adatkezelő megbízása alapján eljáró adatfeldolgozás keretében ellátható feladatok körét az adatokon végzett technikai feladatokra korlátozza. A felperesek e körben arra is hivatkoztak, hogy az alperes nem tárta fel a tényállást, mert nem fordított figyelmet az egyes megbízási szerződésekben adódó egyéni körülményekre, a határozatból nem állapítható meg, hogy pontosan mely adatkezelések, és mely

megbízó által átadott adatok vonatkozásában állapítható meg a II. rendű felperes adatkezelői felelőssége. Arra is hivatkoztak, hogy az egyes megbízókat az eljárásban ügyféli minőség illette volna meg, számukra ügyféli jogokat kellett volna biztosítani, ennek elmulasztásával pedig az alperes megsértette a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 5. § (1) bekezdésében és 29. § (3) bekezdésében foglaltakat. Az adósok személyes és különleges adatainak kezelése és az adatkezelés jogalapja tekintetében előadták, hogy a fizetőképesség felméréséhez szükséges adatok kezelését részben jogszabály teszi a számukra kötelezővé, részben a felperesek az adósok hozzájárulását beszerzik az Infotv. 6. § (6) bekezdése alapján, illetőleg az Infotv. 6. § (1) bekezdés b) pontja, (5) bekezdése és az Irányelv 7. cikk f) pontja alapján a felperesek jogos érdeke teszi azt lehetővé. Hivatkoztak e körben a PSZÁF ajánlásra, amely a követeléskezeléssel kapcsolatosan az adósok jövedelmi és vagyoni helyzetének figyelembevételét javasolja. Állították, hogy a jogalap értékelése során az alperesnek a PSZÁF ajánlásban foglaltakat figyelembe kellett volna vennie, mint ahogyan jogellenesen nem vette figyelembe „azokat a nyomatékos érdekeket, melyekkel a felperesek rendelkeznek és amelyek álláspontunk szerint az ún. jogos érdek teszt (azaz az adatkezelői és adatalanyi érdekek összemérése alapján) a felperesek számára kedvező értékelését eredményezték volna”. Állították továbbá, hogy a mérlegelés körében elkövetett jogszabálysértés az, hogy az alperes a PSZÁF ajánlás szerinti jóhiszemű jogkövetésüket enyhítő körülményként nem értékelte a bíróság kiszabása során. E tekintetben hivatkoztak az adatvédelmi munkacsoport 6/2014. számú véleményére, amely az érdemérlegelési teszt keretében a jogos érdek körében értékelendő körülményként rendeli figyelembe venni – többek között – a nemzeti szabályozó hatóságok által létrehozott, megfelelően elfogadott, nem kötelező érvényű iránymutatásokat, amelyek adatkezelésre ösztönzik az adatkezelőket. Másrészt a munkacsoport szerint az adatkezelő a jogos érdek teszt körében hivatkozhat közérdekre, szélesebb közösség érdekeire is, és egy társaság üzleti érdeke is egybeeshet a közérdekkel. E körben utaltak arra, hogy többek között közüzemi szolgáltatók részére nyújtanak szolgáltatásokat, amely egy szélesebb közösség érdekeit is szolgálja. Mindezek alapján arra hivatkoztak, hogy a felsorolt érdekek nagy súlyt képviselnek a jogszerű érdek mérlegelésében, és alátámasztják, hogy a felperesek jogosultak a követelés érvényesítéséhez szükséges adatok, köztük a fizetőképességgel kapcsolatos adatok kezelésére is. Hivatkoztak továbbá arra, hogy az Infotv. 6. § (6) bekezdése értelmében amennyiben az adós önkéntesen szolgáltat adatot a követeléskezelő részére, a hozzájárulást vélelmezni kell, tehát ebben az esetben még különleges adatok kezelése esetén sem szükséges ahhoz írásbeli hozzájárulás. Mindezek alapján nem tartják életszerűnek azt az alperesi kötelezést, amely a jövőre vonatkozóan eltiltja a felpereseket a különleges személyes adatok kezelésétől, álláspontjuk szerint nem hiányozhat a hozzájárulás abban az esetben, ha az adott személyes adatot éppen az adós adja meg a követeléskezelő részére azért, hogy fizetési könnyítést kapjon. Állították továbbá, hogy a teljes adatállomány 5 ezrelékét érintették a különleges személyes adatok, amely általános gyakorlatnak nem tekinthető, továbbá a jövőbeni tiltással ellentétes az az indokolásban rögzített megállapítás, mely szerint amennyiben a fizetési könnyítést szolgálja pl. a „beteg” jelző feltüntetése, akkor a jogszerű cél megállapítható. A személyi azonosító adat tekintetében arra hivatkoztak, hogy ez egy esetben fordult elő, továbbá az adatot továbbítót elmulasztotta nyilatkoztatni az alperes, hogy egyáltalán az adatalany hozzájárult-e az adatrögzítéshez. Arra is hivatkoztak, hogy a szomszédok megkeresését törvény nem tiltja, és a munkacsoport is megállapította az állásfoglalásában, hogy nem kifogásolható az, ha egy követeléskezelő cég az adós elérhetősége vonatkozásában végez kutatásokat olyan adatok tekintetében, amely kutatás a jogos érdekekkel kapcsolatos jogalap hatálya alá tartozik. A harmadik személyek adatainak rögzítésével kapcsolatban arra hivatkoztak, hogy azok száma az adatállományhoz képest alacsony, az nem minősíthető felperesi gyakorlatnak. Mindezek alapján jogellenesnek tartják azt is, hogy az alperes a helyben lakó szomszédok, illetve azonos lakcímen lakó személyek felkeresését megtiltotta.

Az adatalanyok tájékoztatása kapcsán a felperesek arra hivatkoztak, hogy az eljárás megindítása előtt és azt követően is többször módosították az adatkezelési tájékoztatóikat abból a célból, hogy az az alperesi hatóság ajánlásait tükrözze. E körben arra hivatkoztak, hogy a tájékoztatási és telefonos ügyfélszolgálati gyakorlatukat még a vizsgálat befejezése előtt módosították, amelyet enyhítő körülményként kellett volna figyelembe venni, és ennél fogva nem lettek volna kötelezhetőek a tájékoztatási gyakorlat módosítására. Arra is hivatkoztak, hogy az adatkezelésük nem tekinthető tisztességtelennek sem, figyelemmel egyrészt a PSZÁF ajánlásában foglaltakra, valamint arra, hogy a Felkeresési kézikönyvet 2012. január 1. napja előtt használták, az abban foglaltak nem tükrözik a gyakorlatukat, megszüntették a szomszédok adatainak rögzítésére, célzott hívására vonatkozó gyakorlatot. Az adatok törlése kapcsán arra hivatkoztak, hogy jogszabálysértőnek tartják az inaktív adatok törlésére vonatkozó kötelezését, a jogos érdekük ugyanis indokolttá teszi ezen adatok megőrzését. Végezetül arra hivatkoztak, hogy a bíróság meghatározásakor az alperes egyes szempontokat alaptalanul vett figyelembe, illetve figyelmen kívül hagyott enyhítő körülményeket, melynek alapján a határozat sérti a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B. §-ában foglaltakat. Arra hivatkoztak, hogy nem értenek egyet az egészségügyi és bűnügyi különleges adatok készletező kezelésére vonatkozó megállapításokkal, és az adatok tömegességére vonatkozó hivatkozással. Az alperes megsértette továbbá az ismétlődő jogsértésre vonatkozó mérlegelési szempont értékelését, mert azt súlyosító körülményként vette figyelembe, ahelyett hogy annak hiányát (első jogsértés) állapította volna meg, és azt enyhítő körülményként értékeli. Jogsértően vette figyelembe továbbá súlyosító körülményként, hogy a zárolás megtörténte a szakértői vélemény szerint „nem” igazolható. Álláspontja szerint a zárolás megtörtént, ezt a szakértőnek módjában lett volna megállapítani, e körben „az alperest terhelte volna a bizonyítási teher”. Arra is hivatkoztak, hogy enyhítő körülményként kellett volna értékelni, hogy az eljárás során módosították a tájékoztatóikat, a nyilvántartási bejelentéseiket, és általánosan megszüntették, illetve megtiltották az adóson kívüli adatalanyok adatainak rögzítését. Végezetül sérelmezték, hogy a felhozott kifogások többsége 2012. január 1. napja előtt megkezdett, és azóta felszámolt adatkezelési gyakorlatra vonatkozik, a felperesek jogos érdeke volt az adatok kezelése, melyet a PSZÁF ajánlás is ösztönzött. Összességében a felperesek arra hivatkoztak, hogy az alperesi határozat sérti az Infotv. 3. § 17. pontját, 4. § (1)-(2) bekezdését, 6. § (1), (5) és (6) bekezdéseit, 10. §-át, 20. § (1), (2) és (4) bekezdéseit, 61. § (4) bekezdését, az Irányelv 7. cikk f) pontját, valamint a határozat rendelkező részének c) és d) pontja pontatlan, hiszen a felperesek épp a kezelhető adatköröket vitatják, a határozat rendelkező része pedig nem tisztázza, hogy mely különleges adatokat nem kezelhetik.

A felperesek a 7. sz. előkészítő iratukban – a keresetlevélben foglaltak megismétlésén túl – arra is hivatkoztak, hogy az OTP Faktoring, a Magyar Telekom, a Provident, és az Aegon szerződések vonatkozásában nem állapítható meg, hogy mi alapján minősítette az alperes a II. rendű felperest adatkezelőnek, ezen szerződések tekintetében nem is kellett a nyilvántartásba bejelentkeznie. Az adatkezelési jogalapot az Infotv. 5. § (1) bekezdés b) pontja, és 6. § (5) bekezdés a) és b) pontja is biztosítja, továbbá mivel helyt kell állnia az engedményezett követelésért, ezért mind a felperesi igények alátámasztása, mind a számviteli törvényen alapuló megőrzési kötelezettség alátámasztja az adatok tárolását, ezért a törlés elrendelése jogszabálysértő. A felperesek a bíróság felhívására, a bíróság által mellőzés terhével biztosított határidőben előterjesztett beadványukban további szerződéseket jelöltek meg, melyek kapcsán – mivel adminisztrációs díjat a II. rendű felperes nem számolt fel – állították, hogy ezen esetekben a II. rendű felperes nem minősült adatkezelőnek, így a felelőssége sem állapítható meg ebben a körben. Arra is hivatkoztak, hogy az adatok nagy többsége 2012. január 1. napját megelőzően került rögzítésre, amikor is az Infotv. még nem volt hatályban. A zárolás végrehajtásával kapcsolatban igazságügyi szakértő kirendelését indítványozták azon tényállításuk igazolására, hogy a zárolást végrehajtották, adattörlés nem történt.

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
13.K.32.819/2015/16.

Az alperes a nyilatkozatában a felperesek keresetének elutasítását kérte, fenntartva a határozatában foglaltakat.

A felperesek keresete az alábbiak szerint nem alapos.

Az Infotv. vonatkozó rendelkezései:

3. § E törvény alkalmazása során:

3. különleges adat:

b) az egészségi állapotra, a kóros szenvedélyre vonatkozó személyes adat, valamint a bűnügyi személyes adat;

4. bűnügyi személyes adat: a büntetőeljárás során vagy azt megelőzően a bűncselekménnyel vagy a büntetőeljárással összefüggésben, a büntetőeljárás lefolytatására, illetve a bűncselekmények felderítésére jogosult szerveknél, továbbá a büntetés-végrehajtás szervezeténél keletkezett, az érintettel kapcsolatba hozható, valamint a büntetett előéletre vonatkozó személyes adat.

7. hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok - teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez.

9. adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adat kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja.

5. § (1) Személyes adat akkor kezelhető, ha

a) ahhoz az érintett hozzájárul.

b) azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).

(2) Különleges adat a 6. §-ban meghatározott esetekben, valamint akkor kezelhető, ha

a) az adatkezeléshez az érintett írásban hozzájárul.

6. § (1) Személyes adat kezelhető akkor is, ha az érintett hozzájárulásának beszerzése lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna, és a személyes adat kezelése

a) az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése céljából szükséges, vagy

b) az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából szükséges, és ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll.

(5) Ha a személyes adat felvételére az érintett hozzájárulásával került sor, az adatkezelő a felvett adatokat törvény eltérő rendelkezésének hiányában

a) a rá vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése céljából, vagy

b) az adatkezelő vagy harmadik személy jogos érdekének érvényesítése céljából, ha ezen érdek érvényesítése a személyes adatok védelméhez fűződő jog korlátozásával arányban áll

további külön hozzájárulás nélkül, valamint az érintett hozzájárulásának visszavonását követően is kezelheti.

(6) Az érintett kérelmére, kezdeményezésére indult bírósági vagy hatósági eljárásban az eljárás lefolytatásához szükséges személyes adatok tekintetében, az érintett kérelmére indult más ügyben az általa megadott személyes adatok tekintetében az érintett hozzájárulását vélelmezni kell.

20. § (1) Az érintettel az adatkezelés megkezdése előtt közölni kell, hogy az adatkezelés hozzájáruláson alapul vagy kötelező.

(2) Az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

(4) Ha az érintettek személyes tájékoztatása lehetetlen vagy aránytalan költséggel járna, a tájékoztatás megtörténhet az alábbi információk nyilvánosságra hozatalával is:

- a) az adatgyűjtés ténye,
- b) az érintettek köre,
- c) az adatgyűjtés célja,
- d) az adatkezelés időtartama,
- e) az adatok megismerésére jogosult lehetséges adatkezelők személye,
- f) az érintettek adatkezeléssel kapcsolatos jogainak és jogorvoslati lehetőségeinek ismertetése, valamint
- g) ha az adatkezelés adatvédelmi nyilvántartásba vételének van helye, az adatkezelés nyilvántartási száma, kivéve a 68. § (2) bekezdésében foglalt esetet.

A bíróság mindenekelőtt rögzíti, hogy az I. rendű felperes nem vitatta, hogy adatkezelőnek minősül, a II. rendű felperes pedig nem vitatta, hogy egyes megbízási szerződéseinek esetében adatkezelőként, egyesek esetében pedig adatfeldolgozóként jár el. E körben az sem volt vitatott, hogy a II. rendű felperes 2013. és 2014. években összesen 29 adatkezelői bejelentést tett az adatvédelmi nyilvántartásba. A felperesek elsődlegesen azt állították, hogy az alperes az adatfeldolgozó fogalmát leszűkíti a technikai feladatok elvégzésére, amely Infotv-re alapított értelmezés álláspontjuk szerint ellentétes az Irányelv rendelkezéseivel. E körben előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményeztek, mely kérelmüket a bíróság elutasította az alábbiak okán. A bíróság hangsúlyozza, hogy az előzetes döntéshozatali eljárás a közösségi jog értelmezésére irányulhat, a felperesek által megfogalmazott kérdés (ellentétes-e) nem az előzetes döntéshozatali eljárás kérdéskörébe tartozik, azt ugyanis, hogy az alkalmazandó jogszabály ellentétes-e a közösségi joggal, és ennek okán esetlegesen félre kell-e tenni a magyar szabályozást az eljáró bíróságnak, a tagállami bíró döntési kompetenciájába tartozik. A bíróság ugyanakkor azt is megállapította, hogy a felperesek iratellenesen állították azt, hogy az alperes az adatfeldolgozó minőség megállapítását pusztán a technikai műveletek elvégzésére szűkítette le. Az Irányelv d) és e) pontjai értelmében, "adatkezelő" az a természetes vagy jogi személy, hatóság, intézmény vagy bármely más szerv, amely önállóan vagy másokkal együtt meghatározza a személyes adatok feldolgozásának céljait és módját; ha a célokat és módokat egy adott nemzeti vagy közösségi jogszabály határozza meg, az adatkezelőt vagy a kinevezésére vonatkozó külön szempontokat ez a nemzeti vagy közösségi jogszabály jelöli ki; "feldolgozó" az a természetes vagy jogi személy, hatóság, intézmény vagy bármely más szerv, amely személyes adatokat dolgoz fel az adatkezelő nevében. Az adatkezelő Irányelvben megfogalmazott, az Infotv. fent idézett adatkezelő-fogalmával megegyező definíciója, 10. §-a, és a felek által is hivatkozott munkacsoport véleménye alapján az alperes éppen azt állapította meg, hogy amennyiben az „adatfeldolgozó” döntési jogköre kihat az adatkezelés valamely lényeges körülményére, azaz e tekintetben érdemi döntés meghozatalára jogosult (pl.: az adatkezelési művelet végrehajtása, az adatkezelés céljának meghatározása, az adatkezelés időtartamának meghatározása, az adatkezelés során alkalmazott eszközöknek kiválasztása, adatok megismerésére jogosult személyek körének

meghatározása, az adatok továbbításáról való döntés, az adatbiztonsági intézkedések meghozatala, az érintettek tájékoztatására vonatkozó kötelezettség teljesítése, az adatfeldolgozó kiválasztása), akkor a fent idézett fogalom meghatározás alapján adatkezelőnek minősül. Az alperes tehát az érdemi döntés lehetőségének vizsgálatából, és nem pusztán az Infotv. 3. § 17. és 18. pontja szerinti technikai feladatok ellátásából indult ki, mely oknál fogva a feltett kérdésnek az Irányelv értelmezése tekintetében sem volt relevanciája.

Az alperesi határozat kifejezetten rögzíti, hogy az egyes egyedi szerződések tekintetében megállapítást nem tesz, a vizsgált dokumentumok alapján pedig három esetkör különböztethető meg: amennyiben a II. rendű felperes érdemi döntést nem igénylő, illetve nem engedő feladatokra kap megbízást, akkor adatfeldolgozónak minősül; amennyiben a megbízás során önálló döntési lehetősége van pl.: részletfizetést alátámasztó személyes vagy különleges adatok köréről dönt, vagy bevételt jelentő díjakat számít fel, akkor adatkezelőnek minősül; és szintén adatkezelőnek minősül a II. rendű felperes amikor a saját követelése behajtása érdekében lép fel. A bíróság hangsúlyozza, hogy a II. rendű felperes maga sem vitatta, hogy adatkezelőként jár el egyes megbízások esetében, ezt támasztják alá a nyilvántartásba történt, fent megjelölt bejelentései, valamint azon per során tett, előkészítő irataiban is rögzített nyilatkozatai is, mely szerint milliós nagyságrendben kezel személyes adatokat. Mindezek alapján a bíróságnak abban a kérdésben kellett döntenie, hogy megalapozottan hivatkozott-e arra a II. rendű felperes, hogy az előkészítő irataiban megjelölt szerződések esetében az alperes jogszerűtlenül minősítette adatkezelőnek, továbbá, hogy ezzel kapcsolatban nem tárta fel a tényállást azzal, hogy egyenként nem vizsgálta meg valamennyi egyedi szerződést.

A bíróság megállapította, hogy a felperesek alaptalanul hivatkoztak a tényállás feltáratlanságára, ugyanis az alperes a határozatban foglaltak szerint általános adatkezelési gyakorlatot vizsgált, a fentiek szerint pedig részletezte, hogy a felperesek által sem vitatottan, amennyiben a II. rendű felperesnek az adatkezelés tekintetében érdemi döntési lehetősége van, illetve saját követelése behajtása érdekében jár el, akkor adatkezelőnek minősül. A vizsgált szerződések és az ún. Incasso Tréning alapján a II. rendű felperes az adatokra vonatkozó érdemi döntés meghozatalát vállalta, illetve ilyen döntés meghozatalára volt lehetősége (pl. adósok vagyoni helyzetének felmérése, ezzel kapcsolatban gyűjtött adatok, részletfizetéshez szükséges adatok gyűjtése stb.). Ezen, nem az egyes szerződéseket, hanem a felperesi gyakorlatot minősítő megállapítás megtételéhez nem volt szükséges valamennyi szerződés egyenkénti vizsgálata és értékelése. Éppen ezen oknál fogva az alperes nem is tett megállapítást az egyes szerződéses partnerek (megbízó) vonatkozásában, rájuk (adatkezelési gyakorlatukra) az alperesi határozat rendelkezést nem tartalmaz, ezért alaptalanul hivatkoztak a felperesek a Ket. 5. § (1) bekezdésének és 29. § (3) bekezdésének megsértésére.

A személyes adatok kezelésével kapcsolatban a felperesek a keresetlevelükben és a tárgyalások során is hivatkoztak az ún. érdekmérlegelési jogalapra (Infotv. 6. § (1) és (5) bekezdés). A felperesek maguk sem vitatták, hogy a 2013. február 21. napjától hatályos adatvédelmi szabályzat (korábban ilyennel a felperesek nem rendelkeztek) ugyan hivatkozott az Infotv. 6. § (5)-(7) bekezdéseire, de a jogos érdeket nem jelölte meg, nem sorolta fel a jogos érdek érdekében kezelt személyes adatokat, azt, hogy mely adatokat kezelnek hozzájárulás, és mely adatokat törvényi felhatalmazás alapján, az érdekmérlegelési teszt elvégzéséről a felperesek semmilyen dokumentumot nem tudtak bemutatni. Az I. rendű felperes 2014. december 5. napjától hatályos szabályzata nem tartalmazza az adatkezelés céljára és jogalapjára vonatkozó tájékoztatást, az adatkezelési tájékoztatójában pedig úgy hivatkozik az Infotv. 6. § (1) és (5) bekezdésére, hogy ezzel ellentétesen az engedményezéssel átvett adatkörökön túli új információk gyűjtésének jogalapjaként az érintettek önkéntes hozzájárulását jelöli meg. A II. rendű felperes 2014. december 5. napjától

hatályos szabályzata ugyan már megjelöli az adatkezelés célját, de ezen túl egyik esetben sem áll rendelkezésre semmilyen olyan dokumentum, amely az érdekmérlegelési teszt sikeres elvégzését, annak eredményét igazolná. Az előzetes érdekmérlegelés teljes hiányát, és utólagos elvégzésére vonatkozó kísérletét tükrözi a felperesek keresetlevelében foglalt azon állítása, amely szerint az alperes nem vette figyelembe „azokat a nyomatékos érdekeket, melyekkel a felperesek rendelkeznek és amelyek álláspontunk szerint az ún. jogos érdek teszt (azaz az adatkezelői és adatalanyi érdekek összemérése alapján) a felperesek számára kedvező értékelését eredményezték volna.” Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy az előzetes érdekmérlegelés elvégzésének hiányában – anélkül tehát, hogy a felperesek az adatkezelési gyakorlatukkal, ügymenetükkel, belső szabályzataikkal egyértelműen alátámasztották volna az érdekmérlegelés elvégzését, azaz hogy az elérni kívánt célok megvalósulása kizárólag az általuk gyűjtött személyes adatok kezelésével biztosítható – alaptalanul hivatkoztak az Infotv. 6. § (1) bekezdés b) pontjának, (5) bekezdésének és az Irányelv 7. cikk f) pontjának megsértésére. Összességében a bíróság megállapította, hogy a hatóságnak nem feladata annak a vizsgálata, hogy az érdekmérlegelési jogalap jogszerűvé tehetné-e a vizsgált adatkezelést, amennyiben maga az adatkezelő az előzetes érdekmérlegelést nem végezte el. Ezen előzetes mérlegelés nélkül nem vizsgálható annak jogszerűsége, hogy a felperesek mire alapozzák azt, hogy az adatkezeléshez fűződő jogos érdekük felülmúlja az adatalany érdekeit és jogait, illetőleg ezzel kapcsolatban az adatalanyok tekintetében milyen garanciákat vezettek be. Mindezek alapján alaptalanul hivatkoztak a felperesek a munkacsoport véleményében foglaltakra abban a tekintetben is, hogy az érdekmérlegelési teszt keretében az alperesnek a jogos érdek körében értékelendő körülményként kellett volna figyelembe venni a PSZÁF ajánlását, továbbá hogy az érdekmérlegelés körében veendő figyelembe a szélesebb közösség érdekeit is szolgáló tevékenységük, valamint, hogy a jogos érdek hatálya alá tartozóan a szomszédok megkeresése sem tilalmazott.

Megalapozatlan továbbá az Infotv. 6. § (6) bekezdésére hivatkozás is, és az adatalanyok „hozzájárulásának vélelmezése”. A perbeli jogszabályhely első fordulata kizárólag az érintett kérelmére (kezdeményezésére) indult bírósági vagy hatósági eljárásokra vonatkozik, azaz a felperesi adatkezelésre nem irányadó, a második fordulat pedig az érintett kérelmére induló ügyekre. A perbeli adatkezelések nem minősülnek kérelemre induló ügyeknek attól a ténytől, hogy a felperesek esetlegesen a követeléskezelés során az ügyfél kérelmére részletfizetést engedélyeznek, másrészt ezen jogszabályhely különleges személyes adatokra nem terjed ki, az nem írja felül az ezen adatokra vonatkozó, az Infotv. 5. § (2) bekezdés a) pontjában rögzített írásbeliséget. Megjegyzi a bíróság, hogy a szomszédoktól beszerezett, a szakértői vélemények által rögzített, és fent részletezett különleges adatok nyilvánvalóan nem tekinthetők az érintett által megadott adatoknak.

A bíróság rögzíti, hogy az alperes sem vitatta azt, hogy méltányolható a követeléskezeléssel foglalkozó cégeknek az az üzleti érdeke, miszerint a nem fizető embereket rábírák arra, hogy tartozásukat rendezzék és kötelezettségeiket teljesítsék, azonban ezen cél eléréséhez csak olyan eszközöket, módszereket alkalmazhatnak, amelyek az adatvédelemre vonatkozó jogszabályokkal is maradéktalanul összhangban állnak. E jogszabályi követelményeknek pedig nem felel meg, hogy az adósnak nem minősülő – a követelés alapjául szolgáló szerződéses jogviszonyokban nem szereplő – harmadik személyek személyes adatait, az adósok egészségügyi és bűnügyi adatait jogalap hiányában kezelik, az adatalanyok hozzájárulásának hiányában, és nem csak a követelés érvényesítéséhez elengedhetetlenül szükséges személyes adatokat kezelnek, továbbá nem nyújtanak megfelelő előzetes tájékoztatást az adatalanyoknak. A felperesek a törvényi felhatalmazás alapján átvett adatokon túl további adatokat gyűjtenek, az érintettek hozzájárulása nélkül, az eredeti adatkezelési cél hatékonyabb elérése érdekében, az adatkezelés célhoz kötöttsége alapján azonban az adatkezelő nem lehet jogosult a cél eléréséhez feltétlenül nem szükséges adatok gyűjtésére és

felhasználására, és úgyszintén nem mentesülhet a tájékoztatási kötelezettségének teljesítése alól sem. Rámutat a bíróság, hogy – a felperesek érvelésével szemben – az érintettek pénzügyi helyzetének, fizetőképességének vizsgálata, ezzel együtt az erre vonatkozó adatok gyűjtése a felpereseknek nem jogszabályi feladata, ezért megalapozatlanul hivatkoztak a számviteli törvény és a helytállási kötelezettség kapcsán az Infotv. 5. § (1) bekezdés b) pontjára. Mindezek alapján az alperes helytállóan rendelte el a tájékozott hozzájárulás, és cél nélkül kezelt különleges adatok törlését. Nem megalapozottan hivatkoztak arra sem a felperesek, hogy a határozatból ne lenne megállapítható, hogy mely különleges adatok törléséről van szó, figyelemmel arra, hogy a fentiek szerint a felperesek a különleges adatok kezelésének jogalapjára tévesen hivatkoztak, ilyen adatokat az adatvédelmi nyilvántartásba sem jelentettek be, tájékoztatóikban sem jelölték meg (és jogalap hiányában nem is jelölhették), ezért a törlésre vonatkozó kötelezéssel érintett különleges (a határozat rendelkező részében egyértelműen nevesített egészségügyi és bűnügyi) adatok egyértelműen meghatározhatók. Az a felperesi kifogás, mely szerint a kötelezés a jövőre vonatkozóan általános jelleggel tiltotta el a különleges adatok kezelésétől, szintén megalapozatlan hivatkozás, hiszen a rendelkezés a megállapított jogsértésekhez kötődik, az azonban nem jelenti azt, hogy a jövőben a felperesek a különleges adatok kezelésére vonatkozó jogszabályi feltételeknek megfeleljenek, ennek vizsgálata azonban nem tárgya a jelen pernek. E körben mutat rá arra is a bíróság, hogy a felperesek – a jogos érdek előzetes, dokumentált igazolása nélkül – alaptalanul hivatkoztak az adatok logikai (gyakorlatilag látható) törlése kapcsán a jogos érdekükre, ezzel kapcsolatos jövőbeni célokra, figyelemmel arra is, hogy az Infotv. 4. §-ának kógens rendelkezése értelmében az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, erre tekintettel az olyan „törlési” módszer, amely csak egy jövőbeni, esetleges felhasználás okán elhalványítja az adott adatot, azaz az érintettel bármikor összefüggésbe hozható, nem felel meg az Infotv. 4. §-ában foglalt rendelkezésnek. A személyi azonosító kezelésével kapcsolatban az alperes azt állapította meg, hogy ezek rögzítési lehetőségét külön egy erre a célra kialakított aktív, szabadon kitölthető mező biztosítja. Az alperesi határozat kifejezetten rögzíti, hogy engedményezés esetén az adatkör tartalmazhatja a személyi azonosítót, de ezen adat gyűjtése ebben az esetben is cél nélküli, az az adatminimalizálás elvével ellentétes, a bíróság pedig e körben is visszautal az érdekmérlegelés hiányára, amennyiben a felperesek az előzetes érdekmérlegelés elvégzését igazoló ügymenetükkel nem támasztották alá ezen adat követeléskezeléshez való szükségességét. Megjegyzi a bíróság, hogy az egyetlen fellelt személyi azonosító a bíróság kiszabása körében értékelést nem nyert.

A felperesek a határozat rendelkező részének 1. d) pontját azon az alapon támadták, hogy a szükségesség és adatminimalizálás elvének megfelelő adatkör nem kellően pontos. A bíróság ezzel kapcsolatban arra mutat rá, hogy a perbeli rendelkezés a felpereseknek jogszabályon alapuló kötelezettsége, amelyet a rendelkező részben előírtak hiányában is be kell tartaniuk. Az pedig, hogy ezen adatkör vitatott volt a felek között szintén nem bír jogi jelentőséggel, figyelemmel arra, hogy az érdekmérlegelés hiánya körében kifejtettek okán a felperesi állítások alaptalannak bizonyultak.

A tájékoztatási kötelezettséggel kapcsolatban a bíróság megállapította, hogy a felperesek a keresetlevelükben és az első tárgyaláson bírói kérdésre is megjelölték, hogy álláspontjuk szerint a tájékoztatásuk megfelelt az Infotv. 20. § (4) bekezdésében foglaltaknak. Az Infotv. fent idézett 3. § 7. pontja értelmében a hozzájárulás az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok - teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez. Ebből következően kiemelt jelentősége van az adatkezelés szempontjából a minden lényeges, az adatkezeléssel kapcsolatos körülményre kiterjedő tájékoztatásnak, figyelemmel arra, hogy csak a megfelelő tájékoztatáson alapuló hozzájárulás az, amely az adatok kezelését jogszerűvé teszi. A felperes a bíróság mellőzés terhével biztosított határidőn túl előterjesztett beadványában már arra

hivatkozott, hogy az Infotv. 20. § (1) és (2) bekezdésében foglalt közvetlen tájékoztatási kötelezettségének azért nem tudott eleget tenni, mert a közvetlen tájékoztatás lehetetlen, illetve aránytalan költséggel járt volna, ezért a tájékoztatásait a keresetlevélben és az első tárgyaláson felhívott Infotv. 20. § (4) bekezdése alapján adta meg. A bíróság ezzel kapcsolatban kiemeli, hogy a felpereseknek sem az ügymenete, sem a tájékoztatói, sem az egyéb dokumentumok nem tartalmaznak arra vonatkozó utalást, hogy a felperesek a tájékoztatásaikat az Infotv. 20. § (4) bekezdése alapján kívánták megadni. Hangsúlyozandó, hogy az alperes a tájékoztatás körében éppen azt állapította meg, hogy a felperesek az adatalanyokkal történő első (telefonos, írásos, illetve személyes felkeresések) kapcsolatfelvétel során sem adnak tájékoztatást az adatkezelésről. Az alperesi határozat 25. és 26. oldalai tételesen rögzítik, hogy a tájékoztatás teljes hiányát támasztják alá a meghallgatott telefonbeszélgetések, a „Hívás norma”-ban és a Felkeresési Kézikönyvben foglaltak, ezen, egyes esetekben megtévesztőnek is minősített dokumentumok (telefonhívások) semmilyen módon nem utalnak arra, hogy az adatalanyok az Infotv. 20. § (4) bekezdésében rögzített információkhoz hol (pl. mely weboldalon) juthatnak hozzá. A felperesek utólagos, az adatkezelési szabályzattal és tájékoztatókkal összhangban nem álló hivatkozása az aránytalanságra és lehetetlenségre teljesen alaptalan egy olyan adatkezelési gyakorlat esetében, amelyben a felperesek az adatalanyokat személyesen, telefonon, vagy levélben, adott esetben harmadik személyek (szomszédok) útján keresik fel, és ennek során további (az engedményezéssel, megbízással átadott adatokon kívüli) személyes és különleges adatokat gyűjtenek és kezelnek anélkül, hogy az adatkezelés jogalapját az előzetesen elvégzett érdekmérlegeléssel alátámasztották volna. Ez utóbbi, azaz az igazolt jogalap hiánya eleve kizárja azon követelmény teljesülését, amely szerint az adatalanyok részére olyan előzetes tájékoztatást kell biztosítani, amelyen keresztül felismerhetik azt, hogy az adatkezelés milyen hatással járhat a magánszférájukra, azaz a tájékozott hozzájárulás alapjául szolgálhat. A bíróság hangsúlyozza továbbá, hogy az előzőekben részletezett tájékoztatás megtörténtét az adatkezelőnek kell igazolnia, a felperesi érvelés pedig teljes mértékben figyelmen kívül hagyja azt a fent rögzítettényt, hogy az engedményezéssel, megbízással, meghatalmazással átadott adatokon felül gyűjtött adatokat a felperesek telefonhívások, papír alapú megkeresések, és személyes felkeresések során gyűjtik be, így ezen adatok kapcsán hivatkozni az aránytalanságra és lehetetlenségre teljes mértékben alaptalan. Ez az adott esetben azt jelenti, hogy ugyan a felperesek vállalják az engedményezésen (megbízáson) felüli adatok telefonon, levélben, vagy személyesen történő begyűjtésének, az adósok harmadik személyek felkeresésével való felkutatásának költségét, azonban az így begyűjtött adatok vonatkozásában a tájékoztatás kapcsán már aránytalanságra és lehetetlenségre hivatkoznak, amely teljes mértékben kizárja, hogy adatkezelő megfelelő tájékoztatása miatt lehet érvényes az érintett jognyilatkozata.

A bíróság kiszabásával kapcsolatos felperesi érvek kapcsán a bíróság az alábbiakat állapította meg.

A felperesek iratellenesen állították azt, hogy az alperes súlyosító körülményként vette figyelembe a jogsértés ismétlődését. Az alperes a jogsértés folyamatos jellegéből vonta le azt a következtetést, hogy mivel a felperesek gyakorlata évek óta fennállt, ezért azt az alperes nem tudta pusztán adminisztratív, egyedi jogsértésnek tekinteni, és enyhítő körülményként figyelembe venni. Tényként rögzíthető, hogy az alperes a folyamatos jelleg mellett veszővel elválasztva megjelöli az „ismétlődő” szót is, amely téves szóhasználat, figyelemmel arra, hogy az ismétlődő jelleg azt jelenti, hogy a felpereseket korábban már az alperes hasonló eljárás során elmarasztalta, amely ennek okán súlyosító körülményként vehető figyelembe. Ilyen ténymegállapítást azonban a határozat nem tartalmaz, az értékelés egyértelműen a folyamatos jellegre vonatkozik, és az évek óta fennálló gyakorlatból vonta le azt a következtetést, hogy a jogsértés nem tekinthető adminisztratív jellegűnek, ennek folytán enyhítő körülményként nem vehető figyelembe, amely okszerű és jogszerű értékelési szempont, figyelemmel arra is, hogy az Infotv. a mérlegelés szempontjait csak példálózó

jelleggel sorolja fel. Mindezek alapján megalapozatlan az a felperesi hivatkozás, hogy az „ismétlődést” az alperes súlyosító körülményként vette figyelembe, a téves szóhasználat pedig a folyamatos jellegű jogsértésből levont helyes következtetés okán a bírság mértékére nem hatott ki. E körben a bíróság kiemeli, hogy az ismétlődő jelleg súlyosító, annak hiánya azonban nem enyhítő körülmény, különösen olyan esetben, ha az ügyfélnél korábban hasonló átfogó ellenőrzés lefolytatására nem került sor, azaz a korábbi jogsértés megállapításának hiánya az ellenőrzés hiányán (is) alapul. Az a tény továbbá, hogy a felperessel, illetve más követeléskezelőkkel szemben eljárás indult, és ennek hatására (következmenyeként) a felperes felhagy a jogsértő magatartással, illetve kvázi a gyakorlatát a törvényi elvárásokhoz igazítja (próbálja igazítani), a bírság mérséklését nem eredményezheti, különös tekintettel arra, hogy az alperes a módosított tájékoztatások törvényi elvárásoknak való maradéktalan megfelelésére vonatkozóan (az utolsó felperesi módosításról szóló tájékoztatás a határozat meghozatalát követően érkezett a hatósághoz) megállapítást nem tett, és nem is tehetett, figyelemmel arra, hogy a módosított tájékoztatások megfelelősége csak az adatkezelési gyakorlat megfelelőségével együtt értelmezhető; az alátámasztott jogalap, a célhoz kötöttség, a tisztességesség követelményét nem teljesítő adatkezelési gyakorlat teljes helyreállítása nélkül pedig a megfelelő tájékoztatás eleve kizárt.

Szintén nem tartotta megalapozottnak azt a hivatkozást a bíróság, hogy az összes adatállományhoz képest a harmadik személyekre vonatkozó, és a különleges adatok nem jelentős számúak, azért gyakorlatnak nem tekinthetők, figyelemmel arra, hogy az így kezelt adatok számát nem a teljes adatállományhoz kell viszonyítani. Az összességében az I. rendű felperes esetében fellelt több száz, a II. rendű felperes esetében több ezer adat nem tekinthető adminisztratív, vagy egyedi esetnek, különös figyelemmel a felkeresési Kézikönyvben is megfogalmazott követelményekre (pl. annak rögzítése, hogy sikerült-e a szomszédtól megtudni valamit az adós tartózkodási helyéről, fontos faladat a szomszédok megkérdezése). E körben kiemeli a bíróság, hogy a közigazgatási eljárás során – a perbelivel ellentétesen – egyértelműen akként nyilatkoztak a felperesek (2014. március), hogy az alvállalkozók a Kézikönyv alapján járnak el. Az adatállomány nagyságával kapcsolatban a bíróság rámutat arra, hogy az alperesnek a bírság meghatározásához nem kellett tételesen, minden egyes adatra vonatkozóan a jogsértést vizsgálnia. A felperesek – a fent már említettek szerint – nem vitatták, sőt a per során tett nyilatkozatukban, és előkészítő irataikban hangsúlyozták, hogy milliós nagyságrendben („fél Magyarországnyi”) kezelnek adatokat, amely tény az alperes jogszerűen vett figyelembe a bírság kiszabása során.

A zárolás kapcsán a felperesek igazságügyi szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítvánnyal éltek, mely indítványukat a bíróság nem tartotta alaposnak, ezért azt mellőzte a következők okán. A felperesek azon tényállításukat kívánták szakértői bizonyítás útján igazolni, hogy az alperes eljárás során kibocsátott, az adatok zárolására vonatkozó kötelezésének eleget tettek. A bíróság hangsúlyozza, hogy az alperes kis mértékben tekintette bírságnövelő tényezőnek azt, hogy a kötelezés, azaz a zárolás végrehajtása a szakértői vélemény szerint „sem” igazolt (és nem a keresetben hivatkozott „nem igazolt”). Kiemelendő, hogy a perbeli közbenső döntés a felperesekre rótt kötelezettséget, melynek teljesítésére vonatkozóan az alperes kérdésére a felperesek először azt nyilatkozták (2014. március 18.), hogy a végzéseket nem kapták meg, majd nyilatkozatukat pontosították akként, hogy a végzéseket kézhez vették, és az adatokat zárolták, ennek kapcsán azonban dokumentumot bemutatni nem tudtak. Ehhez képest vizsgáltatta az alperes a szakértővel a zárolás végrehajtását, és állapította azt meg, hogy a szakvélemény sem (mint ahogyan a felperesek ellentmondó nyilatkozata sem) igazolja a kötelezések végrehajtását. A szakértő az adatállományban zárolásra vonatkozó bejegyzést nem talált, ilyen bejegyzést, egyéb dokumentumot a felperesek sem tudtak bemutatni, amely ténykérdés, és nem szakkérdés. Az arra vonatkozó utólagos bizonyítás a perben, hogy a zárolás megvalósult akként, hogy törlésre nem

került sor, nem írja felül azt a ténymegállapítást, hogy a kötelezésen alapuló zárolást a felperesek nem igazolták, az adatbázisban erre vonatkozó bejegyzés nem szerepelt, így a törlés esetleges hiánya a bíróság felülmérlegeléséhez nem vezethetett volna.

Végezetül a bíróság megállapította, hogy alaptalanul hivatkoztak arra is a felperesek, hogy a bíróság kiszabásakor figyelembe kellett volna venni, hogy az adatok többsége 2012. január 1. napja előtt került rögzítésre, ugyanis a jogsértést nem az adatrögzítések, hanem a 2012. január 1. napját követően jogellenesen kezelt adatok jelentették. A PSZÁF ajánlásban foglaltak betartása pedig enyhítő körülményként szintén nem vehető figyelembe, tekintettel arra, hogy annak jogi kötő ereje nincs, ennél fogva valamely ágazati ajánlásnak való megfelelés az Infotv. rendelkezéseinek betartását sem írhatja felül.

A Pp. 339/B. §-a alapján, mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik. A bíróság megállapította, hogy az alperesi határozat a bírágösszeg megállapítása kapcsán részletesen tartalmazza a mérlegelési szempontokat, a felperesek pedig a fent kifejtettek szerint maguk sem tudtak megjelölni olyan további szempontot, amelynek mérlegelését az alperes a bírágösszeg összecszerűségére kihatóan elmulasztotta volna, a határozat ezért megfelel a Pp. fent idézett rendelkezésében és az Infotv. 61. § (4) bekezdésében foglaltaknak.

A bíróság a 2016. január 19. napján tartott tárgyaláson jogkövetkezmény terhével hívta fel a felpereseket a bizonyítási indítványaiknak, előkészítő irataiknak 30 napon belül történő előterjesztésére, a bíróság további írásbeli előkészítést nem rendelt el (Pp. 141. § (4)-(6) bekezdés). A felperesek második tárgyalást megelőzően, 2016. szeptember 13. napján előkészítő iratot terjesztettek elő, melyben foglalt bizonyítási indítványt a bíróság mellőzte egyrészt a tárgyalási jegyzőkönyvben felhívott jogkövetkezményre, másrészt a Pp. 335/A. §-ára figyelemmel. A felperesek ugyanis sem a keresetlevélben, sem az első tárgyaláson nem vitatták a szakértők által vizsgált adatállományt, és e körben azt, hogy az alperes ne vizsgálta volna meg az I. rendű felperes adatbázisát, ezért az erre vonatkozó hivatkozás tiltott keresetváltoztatásnak minősült. A keresetlevélben és az első tárgyaláson már hivatkozott jogsértéseket a bíróság a fentiek alapján – figyelemmel az utolsó (12. sz.) előkészítő iratban az Infotv. 20. § (4) bekezdése kapcsán kifejtettekre – értékelési körbe vonta, és azt a tájékoztatási kötelezettség kapcsán kifejtettek szerint alaptalannak találta.

A bíróság a fent kifejtett indokok alapján a perben az alperesi határozat jogszabálysértő voltát a felperesek által megjelölt körben nem állapította meg, ezért a felperesek keresetét a Pp. 339. §-a alapján elutasította.

A bíróság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. §-ának (3) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte a felpereseket a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illeték összegének fejenként történő megfizetésére és viselésére.

A bíróság a pereszes felpereseket kötelezte az alperes perköltségének viselésére, figyelemmel a Pp. 78. § (1) bekezdésére. A bíróság a perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a alapján állapította meg, figyelemmel a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a tárgyalások számára, és arra, hogy az alperes jogi képviselője a per érdemében tartott mindkét tárgyaláson megjelent, és azokon részletes

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
13.K.32.819/2015/16.

nyilatkozatot tett.

Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 340. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2016. évi szeptember hó 30. napján

A kiadmány hiteléül:

dr. Varga Eszter s.k.
bíró